

ZÁPIS Z 4. JEDNÁNÍ VÝBORU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ OBCE RAKVICE ZE DNE 2.3.2016

Přítomní členové: Horáček, V.; Peš, M.; Průdek, J.; Nečas, T.; Klímová, M.;
Hosté: Průdek, R. – starosta, Švarc, R. – předseda MS Rakvice, z.s.;

Schůze výboru byla svolána na žádost starosty obce pana R. Průdka. Na programu jednání bylo projednání vhodných pozemků pro realizaci výsadby zeleně na obecních pozemcích. Návrh pozemků vhodných pro realizaci ekologických opatření předložil za výbor Mysliveckého sdružení Rakvice, z. s., předseda Ing. R. Švarc. Druhým bodem programu pak bylo projednání návrhu předsedy výboru T. Nečase k požadavku na řešení výsadby jasanů na ulici Zahradní a Nádražní vycházejícího z podnětu obyvatel obce, viz zápis zastupitelstva č. 2015/10/Z.

1. Návrh pozemků pro výsadbu zeleně s ekologickou a krajinnou funkcí

Tabulka 1: Popis vhodných pozemků

Pozemek p.č.	Lokalita	Druh pozemku dle katastru	Způsob využití dle katastru	Velikost m ²
4517	Pod Zaječím	ostatní plocha	zeleně	17 263
4522	Pod Zaječím	ostatní plocha	zeleně	33 716
4428	Půlhony	ostatní plocha	zeleně	24 256
4632	Hernivy	orná půda	---	15 170
4701	Hernivy	orná půda	---	15 639
4461/2	Prostřední hony	orná půda	---	6 408
5710	Díly	ostatní plocha	zeleně	7257
4463	Prostřední hony	ostatní plocha	zeleně	7198

1.2. Zdůvodnění potřeby a významu

Současný trend zemědělské výroby, tak jak tomu bylo v nedávné minulosti, opět inklinuje k hospodaření na velkých lánech polí bez využití bio-pásů, remízků, mezí a jiných ekologických prvků krajiny. Samotná podstata zemědělské činnosti, se tak v podstatě stává pro životní prostředí nebezpečnou aktivitou.

V rakvickém katastru je situace s realizací minimalizace dopadu zemědělské činnosti na životní prostředí dlouhodobě neřešena. Monokultury vinohradů a kukuřice nepřispívají jednak ani k vlastní udržitelnosti půdní úrodnosti, zadržování vody v krajině a už vůbec ne k zachování druhové rozmanitosti rostlin a živočichů v regionu. Zrušení mezí a remízků v minulosti přispívá k aktuálně vysoké úrovni větrné eroze, kde větší část půdních částic je zanášena do samotné obce. Loňské suché léto také ukázalo, že přirozená schopnost zadržovat vodu v krajině je v regionu taktéž minimální. Taktéž se ukazuje, že z takto obhospodařovaných polí vymizeli již v minulosti křepelky a koroptve a v současné době hrozí podobný osud bažantům, zajícům, některým dalším ptákům a hmyzu (poškození jsou nejvíce motýli a další opylvači).

S aktuálním způsobem hospodaření na soukromých zemědělských pozemcích obec nemůže nic udělat. To je svědomí každého zemědělce. Nicméně obec může některé své pozemky využít pro výsadbu větrolamů, bio-pásů a remízků, zabraňujících větrné erozi, tak jak je tomu zejména na Znojemsku. Větrolamy v Břeclavském regionu již dnes nepostačují nebo jsou ve velmi špatném stavu. Výsadby větrolamů a stromořadí okolo polních cest v našem katastru nejenom zmírní důsledky neuvážené zemědělské činnosti, ale mohou přispět k lepšímu zadržení vody v krajině, voda lépe zasakuje do spodních vrstev. Fungují jako úkryt jak pro různé živočichy, tak pro hmyz (motýly). Slouží jako alternativní zdroje potravy jak pro zvířata, hmyz tak pro včely. Neoddiskutovatelnou funkcí stromořadí a remízků je také krajínovorný význam. Krajina se stromy a keři je vždy pro obyvatele přitažlivější, zdravější a obecně funkčnější.

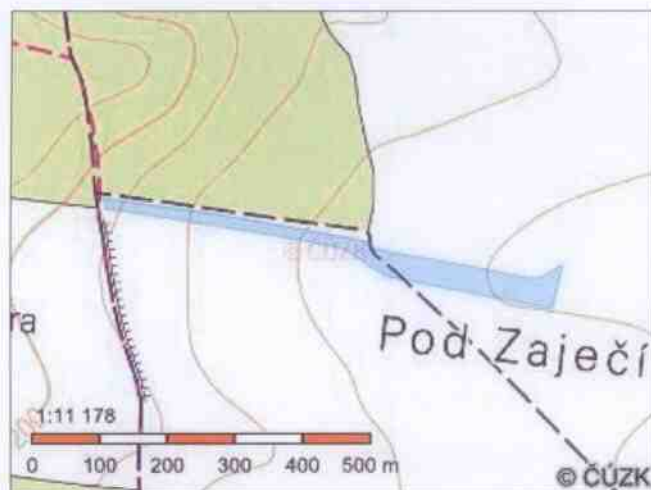
Proto členové Výboru pro životní prostředí obce Rakvice jednoznačně podporují tyto aktivity obce, související se zlepšováním životního prostředí a funkčního významu krajiny v katastru obce.

Tato zpráva zjednání výboru by měla posloužit jako podklad pro zpracování projektové dokumentace na výsadbu těchto krajínovorných prvků autorizovaným projektantem (kancelář) s ohledem na zájmy životního prostředí.

1.3. Popis záměru využití obecních pozemků

p. č. 4517 – Pod Zaječím

Záměr výsadby: Jedno až víceřadé stromořadí podél hranice pozemku s keřovým patrem. Návrh druhové skladby stromořadí: jeřáb ptačí/oskeruše, třešeň ptačí, moruše černá, jabloň typu jadernička, hrušeň obecná. Keřové patro: dřín, kalina, ptačí zob, pámelník, růže dužnoplodá, svída, brslen, rakytník, zimolez.

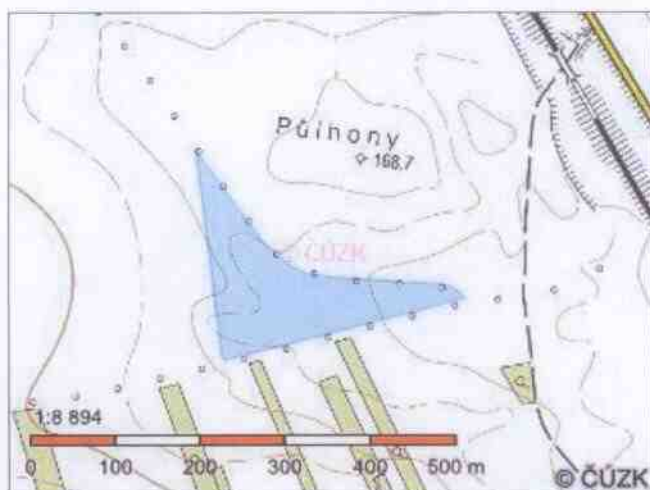
p. č. 4522 – Pod Zaječím

Záměr výsadby: Vegetační pás nebo stromořadí s funkcí nižšího větrolamu, spodní patro tvořeno širšími pásy keřů po stranách stromořadí. Návrh druhové skladby: duby letní/zimní, jeřáb oskeruše/ptačí, sladkoplodý, jabloň typu jadernička, hrušeň obecná/krajové odrůdy, vrba bílá. V lokalitě ponechat tzv. myslivecké políčko.

p. č. 4428 – Půl hony

Záměr výsadby: Souvislá výsadba typu remízku, nebo kombinace nižších dřevin se stromořadím. Na širším kraji ponechat myslivecké políčko a stejně tak uprostřed pozemku ponechat druhé menší myslivecké políčko. Návrh druhové skladby: duby letní/zimní, bahenní, lípa, jeřáb oskeruše/ptačí, sladkoplodý, jabloň typu jadernička, hrušeň obecná/krajové odrůdy, moruše černá, třešeň ptačí.

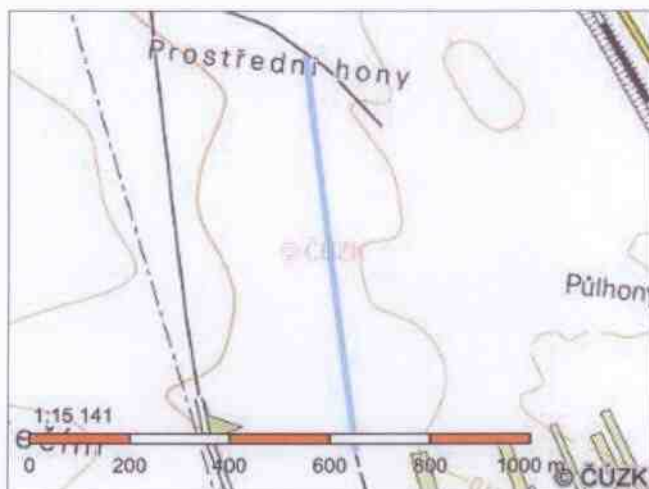
p. č. 4461/2 – Prostřední hony

Záměr výsadby: Víceřadé stromořadí s funkcí aktivního **poloproduvaného** větrolamu a bio-pásu. Návrh druhové skladby:

hlavní patro – duby letní/zimní, dub cer a třešeň ptačí.

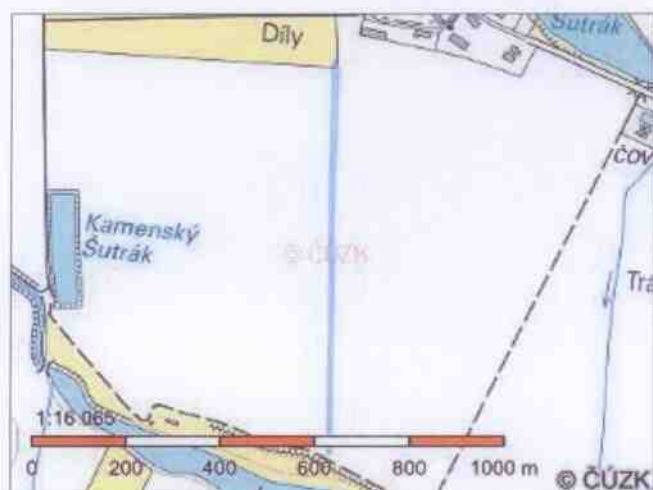
střední patro – lípa srdčitá, javor mleč, babyka, moruše, habr

keřové patro – kalina, dřín, ptačí zob, brslen, růže dužnoplodá, líska, krušina apod.

p. č. 5710 – Díly

Záměr výsadby: Jednostranné stromořadí podél polní cesty s keřovým patrem. Návrh druhové skladby stromořadí: lípa srdčitá/velkolistá, javor mleč/babyka, třešeň ptačí, moruše černá, ořešák královský. Keřové patro: dřín, kalina, pámelník, růže dužnoplodá, svída, rakytník.

p. č. 4463 – Prostřední hony

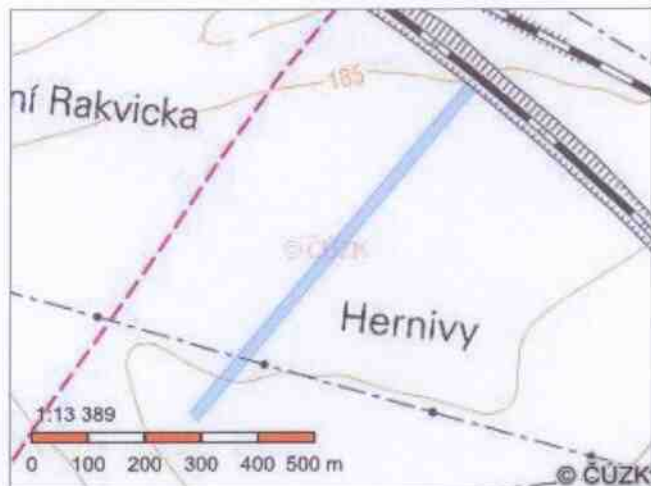
p. č. 4632 – Hernivý

Záměr výsadby: Víceřadé stromořadí s funkcí aktivního **neprodouvaného** větrolamu a bio-pásu. Návrh druhové skladby:

hlavní patro – duby letní/zimní, dub cer a třešeň ptačí.

střední patro – lípa srdčitá, javor mleč, babyka, moruše, habr

keřové patro – kalina, dřín, ptačí zob, brslen, růže dužnoplodá, líska, krušina apod.

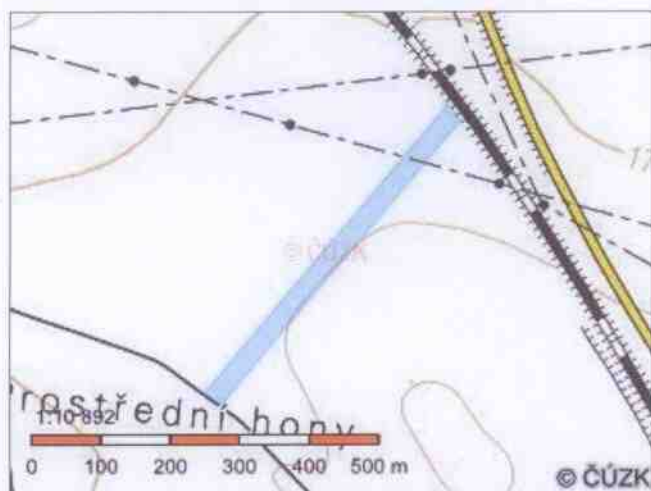
p. č. 4701 – Hernivý

Záměr výsadby: Víceřadé stromořadí s funkcí aktivního **neprodouvaného** větrolamu a bio-pásu. Návrh druhové skladby:

hlavní patro – duby letní/zimní, dub cer a třešeň ptačí.

střední patro – lípa srdčitá, javor mleč, babyka, moruše, habr

keřové patro – kalina, dřín, ptačí zob, brslen, růže dužnoplodá, líska, krušina apod.

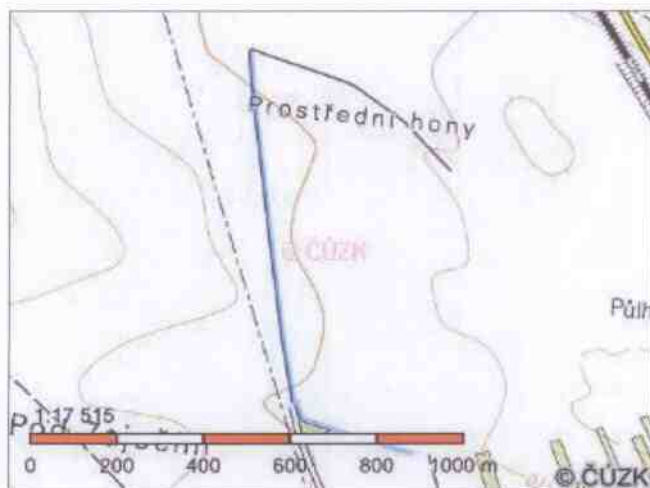

Záměr výsadby: Víceřadé stromořadí s funkcí aktivního **poloproduvaného** větrolamu a bio-pásu. Návrh druhové skladby:

hlavní patro – duby letní/zimní, dub cer a třešeň ptačí.

střední patro – lípa srdčitá, javor mleč, babyka, moruše, habr

keřové patro – kalina, dřín, ptačí zob, brslen, růže dužnoplodá, líska, krušina apod.

Výsadba veřejné zeleně pro ekologickou a krajinnou funkci na těchto navržených pozemcích bude realizována v souladu s platnou legislativou ČR/EU a podmínkami dotačních titulů. Posouzení vhodnosti těchto pozemků se ponechává na zhotoviteli projektové dokumentace.

2. Projednání výsadby jasanů na ulici Zahradní a Nádražní

na základě pověření pana starosty a podle zápisu zastupitelstva č.j. 2015/10/Z, poslední bod zápisu Diskuse, byl předseda výboru pověřen zjištěním stavu.

Ing. T. Nečas prověřil situaci s inkriminovanými stromy v ulici Zahradní a také v ulici Nádražní. V ulici Zahradní se jedná celkem o 5 kusů, přibližně 10-15ti letých stromů Jasanu úzkolistého nebo ztepilého (*Fraxinus angustifolia* či *Fraxinus excelsior*). V ulici Nádražní se pak jedná o stejné stromy v počtu 8 ks. Topoly podél trati nejsou řešitelné, neboť rostou na pozemku mimo kompetence obce.

Zhodnocení stavu

Z hlediska urbanistického pojetí veřejné zeleně v obci se jedná o druh, který se běžně ve veřejné zeleni v obcích a městech nevysazuje. Je to dřevina extravilánu, stromořadí podél cest mimo obec, remízků a lužních lesů. Je absolutně nevhodný do zastavěného a omezeného prostoru ulic z několika důvodů. Jedná se o stromy dorůstající výšky 30-40 m s mohutnou korunou a kořenovým systémem. Intenzivní produkce pylu může být riziková pro alergiky. Nadměrná produkce semen znečišťuje i poměrně vzdálené prostranství.

Výsadba jasanu v obou ulicích je ze zahradnického hlediska naprostý omyl. Takto koncipovaná výsadba uprostřed obce neměla být nikdy realizována. V současné době jsou tyto stromy stále ve velikosti, kdy k jejich pokácení není třeba povolení (nemají 80 cm obvod).

Návrh řešení

Výbor se shodl na doporučení starostovi všech 13 stromů pokácet a nahradit je vhodnějšími dřevinami.

V ulici Zahradní i pro opodstatnění názvu ulice vysadit 10 kusů okrasné třešně typu Sakura nebo Hisakura. Tyto třešně nejsou sice původní druh, ale jedná se o vyšlechtěnou zahradnickou skupinu odrůd pro zeleň ve městě, stejně jako růže, okrasné červenolisté jabloně co jsou po obci vysazeny, nebo pyramidální habry na ulici Nádražní po pravé straně směrem k nádraží, apod. Tyto třešně se často vyskytují i v ulicích Břeclavi.

V ulici Nádražní, protože je zde méně místa navrhuje např. dosadit po pravé straně směrem k nádraží pyramidální (sloupovité) habry *Carpinus betulus* 'Fastigiata', které tam již jsou a byly původně vysazeny ve větším počtu a to nově v počtu cca 6-10 ks. Po levé straně směrem k nádraží pak vysadit okolo 10-15ti ks sloupovité třešně *Prunus serrulata* 'Amanogawa'. Tato třešeň je opět prošlechtěný kultivar, ale jedná se o ozdobné stromy nádherně kvetoucí, štíhlého vzrůstu, právě do limitovaných prostor ulic.

Obrázek 1: Sakury pro ulici Zahradní

Obrázky 2-3: vlevo pyramidální habr a sloupcovitá třešeň *P. serrulata* 'Amanogawa' pro ulici Nádražní.

Závěrečné shrnutí (T. Nečas)

Osobně jako vystudovaný zahradník zastávám názor, že v obci/měste mají být vysazovány dřeviny primárně úlohy zkrášlující nebo ozdravující prostředí (nejlépe společně) bez ohledu na původ. V extravilánu pak mají být vysazovány dřeviny původní, domácí charakteristické pro konkrétní region.

3. Usnesení výboru

Výbor jednomyslně doporučuje zastupitelstvu a vedení obce realizovat výsadbu zeleně s ekologickou a krajinnotvornou funkcí na výše uvedených obecních pozemcích. Pro zpracování projektové dokumentace a vlastní realizaci výsadby doporučuje oslovit renomované firmy v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Dále výbor doporučuje pro rok 2017 provést korekci výsadby na ulicích Zahradní a Nádražní. Tato realizace lze uskutečnit v rámci pracovní činnosti zaměstnanců TS obce.

V Rakvicích dne 11.3.2016

Zapsal: Ing. Tomáš Nečas, Ph.D.

